

26.5.2021

Yhteistyöohjelman asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä, johtoryhmän kokous 2/2021

Aika: keskiviikko 26.5.2021, klo 12-15, MS Teams

Osallistujat: Tuula Tiainen, ympäristöministeriö (pj.)
Elisabet Erkkilä, Helsingin kaupunki
Sanna Helesuo, oikeusministeriö
Mikko Hytönen, sosiaali- ja terveysministeriö
Sanni Joutsenlahti sininauhasäätiö
Matti Järvinen, Porin kaupunki
Juha Kaakinen, Y-säätiö
Katja Karppinen Oulun kaupunki
Mari Karsio, Järvenpään kaupunki
Timo Kauppinen, THL
Anne Kinni, Helsingin kaupunki
Ulla Kuittu, Jyväskylän kaupunki
Sirpa Kuronen, Turun kaupunki
Minna Lainio-Peltola, Turun kaupunki
Virpi Lajunen, Espoon kaupunki
Eila Lempiäinen, RISE
Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö
Jarmo Lindén, ARA
Harri Nieminen, Vantaan kaupunki
Tapio Nieminen, Espoon kaupunki
Maritta Närhi, Tampereen kaupunki
Heli Pärnänen, Kuopion kaupunki
Katja Saastamoinen, Hyvinkään kaupunki
Mikko Tamminen, Helsingin kaupunki
Sanna Tiivola, Vva ry
Marja-Leena Valkonen, Kela
Nelli Nyberg, ympäristöministeriö (siht.)

Poissa: Arja Heikkinen, Oulun kaupunki
Tomi Henriksson, Vantaan kaupunki
Kirsi-Marja Karjalainen, Järvenpään kaupunki
Kimmo Karvonen, Sininauhasäätiö
Virva Juurikkala sosiaali- ja terveysministeriö
Leea Rautanen-Muhli, sosiaali- ja terveysministeriö

1. Kokouksen avaaminen ja edellisen kokouksen muistio

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00. Ei lisättävää edellisen kokouksen muistioon.

2. Yhteistyöohjelman kaupunkikohtainen seuranta, koonti

Tuula Tiainen esitteli yhteistyöohjelman kaupunkikohtaisen seurannan tilastoja (liite 1). Viime vuoden johtoryhmässä sovittiin, että jatketaan kaupunkikohtaista seurantaa, mutta tiivistetään kysymyspatteristoa.

Asuntoja on vuokrattu asunnottomille reilut 2100. Häätöjä tuli vireille 1600, joista toimeenpantiin 1000. Turun asuntotiedot puuttuivat. Helsingin asunto- ja häätötiedot lisätään vielä koontiin. Häätöjä estäviä interventioita oli Helsingissä 4623. Toteutuneita häätöjä oli 383, joista 101 oli Hekan.

Nostettiin esille, että seurannassa tulisi näkyä ainoastaan ARAn kriteerien mukaiset asunnottomille osoitetut asunnot.

Esiin nousi kysymys, mitä asumisneuvonta konkreettisesti tekee häätöjen välttämiseksi. Esimerkiksi Keski-Suomessa asumisneuvonta on pystynyt nopeasti puuttumaan tilanteisiin muun muassa vuokratien maksusuunnitelmien avulla. Myös monet järjestöt tekevät asumisneuvontaa, jolloin se on usein hyvin yksilöllistä, asukaskohtaista työtä.

3. Kuopion ohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi

Sosiaalityön päällikkö Heli Pärnänen kertoi Kuopion ohjelmasta (liite 2).

Kuopiossa kokemusasiantuntijat on otettu mukaan asiakasraatitoiminnan kautta.

Jos kunnilla on kiinnostusta, voi RISE toimittaa tilastot vankilasta vapautuvien asunnottomien määrästä. Sovittiin, että tilastot lähetetään tämän kokouksen materiaalin mukana. Lyhytaikaisten sakkovankien määrää rajoitettiin viime vuonna, mikä vaikutti asunnottomana vapautuvien määrään vähentävästi (luultavasti myös vuonna 2021).

4. Kelan ja kuntien yhteistyö asunnottomien toimeentulokiasiakkaiden tavoittamiseksi

Marja-Leena Valkonen kertoi Kelan ja kuntien yhteistyöstä asunnottomien toimeentulokiasiakkaiden tavoittamiseksi (liite 3).

Kunnat ovat olleet tyytyväisiä yhteistyöhön Kelan kanssa. Toiveena on kumppanuussopimuksien laajentuminen normaalksi toimintatavaksi asumisyksiköiden kanssa. Järjestöt tekevät tärkeää työtä julkishallinnon rajapinnassa, mutta niillä ei ole resursseja toimia yhdenvertaisesti. Tällä hetkellä tehdään myös jonkun verran päällekkäistä työtä. Sininauhan asumispalveluyksikkö Pessi on ollut kokeilukohde, ja tarkoituksena on kehittää ja laajentaa työtä kokemusten mukaan.

Paikallisissa yhteistyökuvioissa Kelan kanssa olisi hyvä ottaa puheeksi asumispalveluyksiköt, voi olla myös Marja-Leenaan yhteydessä. Sari Pitkonen eteläisen osalta.

5. Helsingin asunnottomuuden puolittamishojelman edistymisen ja asunnottomuutta vähentävän sote-palvelun kehittämishanke

Elisabet Erkkilä ja Mikko Tamminen kertoivat Helsingin asunnottomuuden vähentämishojelmasta sekä asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämisenstä (liite 4).

Suurin osa lähtee asumisyksiköistä asunnottomaksi vuokratien tai väkivaltaisuuden takia. Esiin nousi kysymys, mitä muita syitä lähtöön on. On olemassa iso joukko henkilöitä, jotka kiertävät asumisyksiköiden välillä. Näillä henkilöillä esiintyy esim. sellaista väkivaltaisuutta, jolle ei ole mitään tehtävissä.

Oltiin eri mieltä siitä, ettei toimijoita olisi tarpeeksi ARA-vuokra-asuntojen rakentamiseen.

Keskusteltiin hätämajoituksesta. Nähtiin, että hätämajoituksen lisääminen on ongelmallista, sillä siitä on vaikea päästä eroon. Hätämajoituksen tarvitsijoita on Helsingissä kuitenkin niin paljon, että sitä on ollut pakko järjestää. 10,5 prosenttia saa häädön Asunto ensin –yksiköistä, mikä tarkoittaa sitä, että he ovat kentällä ja hätämajoituksen tarpeessa.

Anne Kinni esitteli vielä Helsingin asumisneuvontaa (liite 5).

6. Espoon asunnottomuuden puolittamisohjelman edistyminen ja asumistaloussosiaalityön hanke

Virpi Lajunen kertoi asumistaloussosiaalityön hankkeesta ja Tapio Nieminen Espoon asunnottomuuden puolittamisohjelman tilanteesta muilta osin (liite 6).

Keskustelua ongelmista asukasvalinnassa. Jarmo Lindén täsmensi, että asukasvalintojen valvonta kuuluu kunnalle. Kunta valvoo asukasvalintaperusteiden noudattamista asuntolainsäädännön perusteella. Kunnalla on lakiin perustuva oikeus vaatia omistajalta asukasvalinnan perusteena olevia tietoja, joiden avulla se voi selvittää, täyttävätkö asukkaaksi valitut asunnontarpeelle, tuloille ja varallisuudelle asetetut edellytykset. Jos ongelmia ilmenee vielä kunnan antaman ohjauksen tai kirjallisen huomautuksen jälkeen, voi kunta ilmoittaa tästä ARaan.

7. Loppujen kaupunkien ohjelmien edistyminen ja sote-palvelun kehittämishanke

Syyskuun kokouksessa 8.9. ohjelmiaan esittelevät Pori, Tampere, Hyvinkää ja Järvenpää. Joulukuussa 1.12. on Kuopion, Oulu, Jyväskylän ja Turun vuoro.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

- Liitteet**
- Liite 1 - Asunnottomuuden yhteistyöohjelma - kaupunkien seuranta 2020
 - Liite 2 - Koti kaikilla 2030 - hyvän elämän lähtökohta
 - Liite 3 - Kelan ja kuntien yhteistyö asunnottomien toimeentulokiasiakkaiden tavoittamiseksi
 - Liite 4 - Asunnottomuuden vähentämishanke ja asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittäminen / Helsinki
 - Liite 5 - Asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittäminen / Asumisneuvonta
 - Liite 6 - Espoon asunnottomuuden puolittamisohjelman väliarviointia